

Процедурний Регламент
щодо відбору, атестації та ротації спостерігачів арбітражу
Івано-Франківської обласної асоціації футболу

Спостерігач арбітражу матчу є офіційним представником «ІФАФ», на якого покладені обов'язки з оцінки якості арбітражу матчів обласних змагань з футболу на основі безпосереднього візуального спостереження за діями арбітра, асистентів арбітра та четвертого арбітра (в разі його призначення) протягом усього часу матчу, а також контролю всіх подій та інцидентів, що мали місце в матчі, при дотриманні принципів чесності, об'єктивності і справедливості.

У відповідності до Статуту «ІФАФ» Комітет арбітрів (далі КА «ІФАФ») на початку календарного року, інформує Виконком «ІФАФ» про склад списків спостерігачів арбітражу обласних змагань з футболу (чемпіонату, першості та Кубку області з футболу серед аматорських клубів (команд), складений та затверджений КА «ІФАФ» на поточний календарний рік.

Комітет арбітрів «ІФАФ» надає для розгляду КА УАФ списки кандидатів в спостерігачі арбітражу на наступний календарний рік, які можуть залучатися до проведення матчів аматорських та дитячо-юнацьких Всеукраїнських змагань з футболу, а також спостерігачів арбітражу, які можуть залучатися до проведення змагань професійних команд.

Остаточне рішення з цих питань належить виключно КА УАФ.

До Списку спостерігачів арбітражу КА «ІФАФ», які залучаються до проведення обласних змагань з футболу, повинні входити арбітри, асистенти арбітра (далі арбітри) ФІФА, арбітри Всеукраїнських змагань серед професійних команд, арбітри Всеукраїнських змагань серед аматорських команд, а також арбітри що мали досвід арбітражу обласних змагань першої ліги (мінімум **7 років**). За окремим рішенням Виконкому КА «ІФАФ» до списку спостерігачів арбітражу обласних змагань серед аматорських команд можуть бути включені арбітри, що мали досвід арбітражу обласних змагань першої ліги менше 7 років, проте проводять активну громадську роботу у сфері футболу на території області та відповідають усім іншим вимогам, які передбачені цим Процедурним регламентом.

Кандидати в спостерігачі арбітражу можуть звернутись до КА «ІФАФ» з клопотанням про включення їх до Списку спостерігачів арбітражу обласних змагань серед аматорських команд, яке буде розглянуто КА «ІФАФ» та, стосовно нього, буде ухвалено відповідне рішення. До Списку спостерігачів арбітражу КА «ІФАФ» не може бути включена особа, вік якої складає менше 45 років на момент прийняття відповідного рішення. За окремим рішенням Виконкому КА «ІФАФ» до Списку спостерігачів арбітражу обласних змагань серед аматорських команд можуть бути включені особи, які не відповідають вимозі щодо досягнення нею 45-річного віку, але відповідають усім іншим вимогам, які передбачені цим Процедурним регламентом.

Віковий ценз спостерігачів арбітражу складає **70** років.

У відповідності до Статуту УАФ та «ІФАФ» остаточне рішення з цих питань належить виключно КА «ІФАФ».

Спостерігач арбітражу оцінює дії арбітрів в об'єктивній, незалежній та нейтральній манері. Він враховує лише ті факти, що бачить сам, і не піддається впливу третіх осіб.

Спостерігач арбітражу виконує наступні обов'язки:

- супроводжує арбітрів;
- стежить за тим, щоб арбітри не відвідували ніяких прес-конференцій і не мали контактів із представниками ЗМІ;
- нагадує арбітрам про ввічливу, але тверду відмову від надмірних проявів гостинності;
- нагадує арбітрам про відмову від будь-яких подарунків, вартість і характер яких

не є символічними;

- надає арбітрам будь-яку організаційну допомогу на їхнє прохання;
- допомагає арбітрам при заповненні Рапорту, перевіряючи дані про вилучення, попередження або інші інциденти;
- обговорює арбітраж матчу з арбітрами, оцінює дії всіх чотирьох арбітрів, даючи їм поради для удосконалювання арбітражу у майбутньому;
- за відсутністю на матчі делегата спостерігач арбітражу може виконувати обов'язки делегата при визначені цієї норми відповідними регламентними документами.

Спостерігач арбітражу, як правило, не повинен входити до розряду арбітрів під час перерви між першим та другим таймом, за виключенням тих випадків, коли для цього існують надзвичайно серйозні підстави.

Після матчу спостерігач арбітражу повинен проаналізувати разом з арбітрами їхні дії в спокійній сприятливій обстановці. У процесі аналізу спостерігач арбітражу повинен зазначити позитивні і негативні аспекти діяльності арбітрів, які він потім зазначить у своєму Рапорті, де повинен дати КА «ІФАФ» конкретне і точне уявлення про дії арбітра в проведенному матчі за відповідними критеріями. Немає необхідності під час дискусії повідомляти оцінки арбітрам.

Спостерігач арбітражу, повинен дотримуватись виданих ФІФА Правил гри та діючих інструкцій, Регламентів змагань і директивних документів Адміністрації «ІФАФ», КА «ІФАФ».

При виконанні своїх обов'язків спостерігач арбітражу, повинен поводитися професійно, не повинен приймати подарунки від клубів, команд та арбітрів (окрім сувенірів, вартість яких є чисто символічною).

Спостерігач арбітражу повинен утримуватися від висловлювань від імені «ІФАФ» і від будь-яких дій, що суперечать інтересам «ІФАФ». Він несе відповідальність за будь-яку інформацію надану ним, що з'являється в засобах масової інформації.

Спостерігач арбітражу повинен проінформувати «ІФАФ» про будь-які зв'язки, що можуть виникнути між ним і клубами - учасниками обласних змагань, зокрема зв'язки фінансового або сімейного характеру.

Під час і після виконання своєї роботи спостерігач арбітражу повинен захищати інтереси «ІФАФ» і не повинен використовувати або приховувати конфіденційну інформацію, отриману в результаті виконання його місії або обов'язків.

Зміст, який буде викладено у Рапорті спостерігача арбітражу, варто доводити виключно довідома арбітрів матчу (**без повідомлення оцінки**) та КА «ІФАФ».

Спостерігач арбітражу повинен дотримуватися вказівок і застосовувати розроблені КА «ІФАФ» критерії оцінки, що містяться в цьому документі.

Оцінка дій арбітрів і асистентів арбітра в матчах обласних змагань передбачає наступні цілі:

- дати арбітрам пораду, як вони можуть удосконалювати свої професійні дії;
- забезпечити об'єктивне і послідовне тлумачення Правил гри;
- оцінювати професійні дії арбітrów;
- розпізнавати молодих талановитих арбітrów ;
- класифікувати арбітrów та допомогти КА призначати їх на матчі обласних змагань відповідно до їх рейтингу та рівню арбітражу.

Рапорт спостерігача арбітражу також передбачає наступне:

- забезпечення об'єктивної оцінки за дії арбітрів щодо різних ігрових ситуацій;
- оцінити дії арбітра, асистентів арбітра з точністю до десятих бала.

Згідно вимог Конвенції УЄФА щодо відбору та підтримки спостерігачів арбітражу, з метою подальшого зростання якості роботи спостерігачів арбітражу та визначення висококваліфікованих спостерігачів арбітражу для проведення матчів Всеукраїнських змагань з футболу, а також здійснення постійного контролю за практичним арбітражем, створення професіональної конкуренції серед спостерігачів арбітражу, КА «ІФАФ» визначає головні напрямки роботи щодо оцінки діяльності спостерігачів арбітражу:

ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИПРАВЛЕННЯ ПРИПУЩЕНИХ ПОМИЛОК ПРИОЦІНЦІ ЯКОСТІ АРБІТРАЖУ МАТЧІВ СПОСТЕРІГАЧАМИ АРБІТРАЖУ.

При припущені помилкових рішень щодо оцінок за арбітраж матчів КА «ІФАФ» може переглядати та корегувати оцінку, виставлену спостерігачем арбітражу, лише за умови виявлення очевидних розбіжностей та/або невідповідностей між змістом тексту рапорту та оцінкою, що була виставлена спостерігачем арбітражу, але в будь-якому випадку, діапазон корегування оцінки має бути в межах максимум **0,5 бала** відносно оцінки спостерігачем арбітражу.

КА при перегляді та корегуванні оцінки, виставленої спостерігачем арбітражу за проведення арбітражу матчів серед аматорських команд, має повноваження та право використовувати різноманітні засоби, які забезпечують КА техніко- документальними підставами для здійснення такого корегування (DVD записи та перегляд відео-матеріалів матчу).

В тому випадку, якщо здійснюється корегування, остаточної оцінки якості арбітражу Арбітрам або Асистентам, то вона, зазначається у відповідному протоколі, підписаному членами КА «ІФАФ» і вноситься до рейтингового реєстру відповідної категорії арбітров. У випадку, якщо оцінка, виставлена Інспектором була скорегована та змінена (це вважається зауваженням або суттєвим зауваженням), КА «ІФАФ» сповіщає його про відповідні недоліки.

ПЕДАГОГІЧНЕ ТЕСТУВАННЯ З ПРАВИЛ ГРИ ТА МЕТОДИКОЦІНЮВАННЯ АРБІТРАЖУ ОБЛАСНИХ ЗМАГАНЬ З ФУТБОЛУ:

За результатами проходження атестації з теоретичної підготовки (два етапи, перед початком чемпіонату (першості) та другим колом) кожен кандидат в спостерігачі арбітражу «ІФАФ» отримує відповідну суму балів:

➤ атестований (дуже добре)	- 8.3 - 8.5;
➤ атестований (добре)	- 8.0 - 8.2;
➤ атестований (задовільно)	- 7.5 - 7.9;
➤ не атестований	- 0 балів.

ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ, АТЕСТАЦІЯ ТА РОТАЦІЯ СПОСТЕРІГАЧІВ АРБІТРАЖУ МІЖ ЛІГАМИ:

КА «ІФАФ» перед початком обласних змагань та по завершенню першого кола змагань, проводить атестацію відповідної категорії фахівців, яку проходять всі спостерігачі арбітражу, що приймали участь в інспектуванні обласних змагань з футболу відповідної категорії, крім тих інспекторів що атестовані в КА ФФУ.

Під атестацією слід розуміти загальний висновок КА «ІФАФ», в якому враховуються наступні критерії:

- результати педагогічного тестування з теоретичної підготовки;
- професіональні якості спостерігача арбітражу (стабільність у підготовці та стаж роботи спостерігачем арбітражу відповідної ліги);
- дотримання загальноприйнятих правил поведінки, а також інші матеріали, що є в розпорядженні КА «ІФАФ»;
- строк проведення роботи спостерігачем арбітражу матчів відповідної ліги;
- віковий ценз.

Обов'язковою умовою для атестації спостерігачів арбітражу є виконанням ними своїх обов'язків в обласних змаганнях (не менше десяти матчів).

Ротація спостерігачів арбітражу проводиться за підсумками загальної атестації по завершенню поточного календарного року. Спостерігачі арбітражу, які мають кращі показники з атестації проведення обласних змагань з футболу, за підсумками поточного календарного року, складають списки спостерігачів арбітражу першої ліги аматорських обласних змагань з футболу.

Спостерігачі арбітражу, які мають низькі показники при загальній атестації або суттєві зауваження переводяться до групи спостерігачів арбітражу 2 ліги обласних змагань з футболу або виключаються зі списку спостерігачів арбітражу обласних змагань з футболу.

Примітка: При ротації спостерігачів арбітражу із ліги в лігу, після завершення поточного календарного року, по-перше, враховується кількість команд-учасниць відповідних ліг та/або спостерігачів арбітражу, які завершують свою діяльність відповідно до вікового цензу.

Організація, контроль та розвиток арбітражу і роботи спостерігачів арбітражу
є виключною прерогативою «ІФАФ» в особі Комітету арбітрів.

Голова Комітету арбітрів «ІФАФ»

М. Марцинюк